

De beklimming van de Etna

Een bezoek aan een actieve vulkaan op Sicilië, Italië

Willem L. Middelkoop

2 sep. 2017

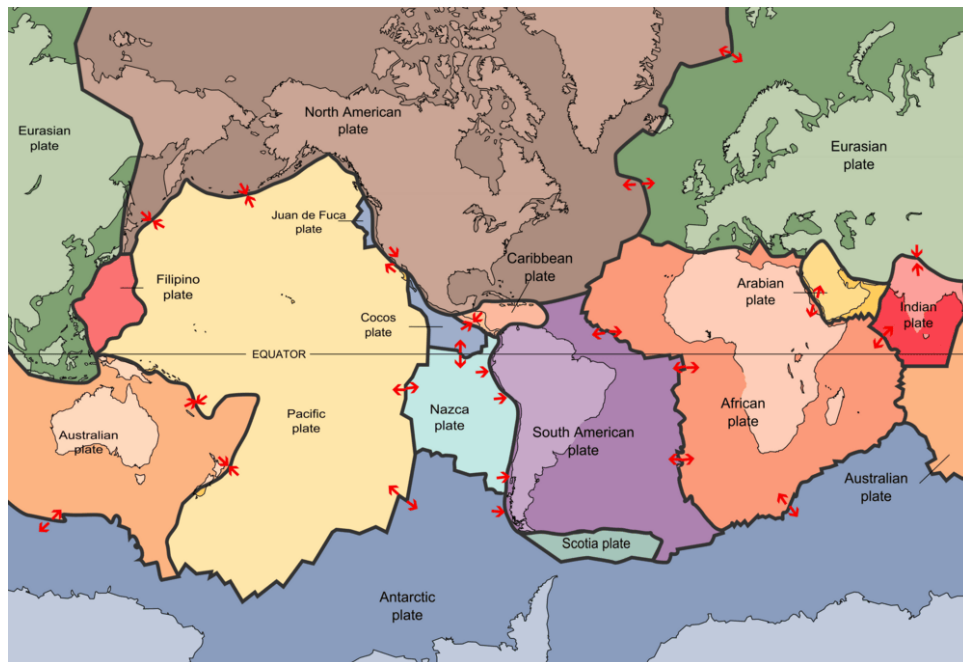

Vorige week zijn mijn vrouw en ik naar Sicilië geweest voor een korte zomervakantie. Het is het grootste eiland in de Middellandse Zee. Het is een autonome regio van Italië, samen met de omliggende kleinere eilanden. Het is de thuisbasis van Europa's grootste actieve vulkaan: de Etna. We hebben de kans gehad om dit lava-spuwende monster te bezoeken en het was nogal een ervaring.

Vulkanisch gebied

Sicilië en de omliggende kleine eilanden hebben een aantal zeer actieve vulkanen. Italië bevat de enige actieve vulkanen op het Europese vasteland. Dit komt voornamelijk doordat Italië in de buurt van de grens van twee tektonische platen ligt. Men denkt dat het magma dat uit de Italiaanse vulkanen komt, het resultaat is van het omhoog komen

van gesteenten die zijn gesmolten door de subductie van de Afrikaanse plaat onder de Euraziatische.

Overzicht van tektonische platen (image: USGS)

Etna

De Etna is de grootste actieve vulkaan van Europa. Hij is meer dan 3300 meter hoog en zijn omtrek aan de basis is 140 kilometer. Hij is groot en valt duidelijk op in het landschap. Elke dag komt er rook uit de top, bestaande uit stoom en gassen.

Etna is groot genoeg om vanuit de ruimte te zien (NASA Earth Observatory)

Als je de vulkaan nadert, staat je een traktatie te wachten wat betreft landschappelijke verandering. Hoe hoger je komt, hoe buitenaards de omgeving eruitziet. Je kunt met de auto tot aan de Rifugio Sapienza rijden. Dat is een basisstation van waaruit je de vulkaan kunt beklimmen.

Laterale krater uit 2001 - maar als je goed kijkt zie je veel extra kraters verder naar beneden

Ruw terrein

Bergbeklimmen als een pro... van een soort. :-)

300+ Kraters

Vlakbij het basisstation liggen een paar recente kraters die je kunt beklimmen. Hoewel de vulkaantop het duidelijkst opvalt, zijn er meer dan 300 extra kraters waaruit het magma in het verleden is uitgebarsten. Het is ongelooflijk om je dit te realiseren als je op de Etna staat. Deze laterale kraters kunnen uit het niets ontstaan en dat is al meerdere keren gebeurd.

Hoe hoger je komt, hoe ruwer het terrein wordt

Vanuit Rifugio Sapienza namen we de kabelbaan naar het bovenstation op een hoogte van 2500 meter. Vanaf dit bovenstation kun je een speciale terreinbus nemen die je tot ongeveer 2900 meter brengt. Vanaf daar kun je alleen hogerop onder begeleiding van een professionele gids.

Het wit/geel op de top van de Etna is sulfiet - geen goud... volgens onze gids

Ademhalen is een beetje anders op grotere hoogte omdat er minder zuurstof is doordat

de lucht dunner is. Je moet het gewoon rustig aan doen en niet te snel zijn bij het beklimmen van de kraters.

Je kunt je de krachten van de natuur alleen maar voorstellen als je naar deze kraters kijkt.

Vulkanische woestijn

Het uitzicht is geweldig. Onze gids legde uit dat er praktisch geen vegetatie is in deze vulkanische woestijn. Overal waar je kijkt zijn rotsen, oud magma en veel stof. Omdat de Etna nog steeds actief is, kun je echt het verschil zien tussen "verse" en oude lavastromen.

Verse lava, slechts een paar maanden oud, duidelijk herkenbaar

Deze kraters zijn het resultaat van explosieve magma-uitbarstingen

Het grootste deel van het terrein is donkergrijs of zwart. Sommige delen zijn bruiner. Dit komt doordat in magmakamers allerlei mineralen samen met de gesteenten worden gesmolten, waaronder elementen zoals ijzer. Wanneer de vulkaan uitbarst, komen deze elementen ook naar buiten. De bruine kleur die je ziet, is het resultaat van oxidatie van ijzerdeeltjes in het pyroclastische materiaal. In zekere zin roesten de rotsen. :-)

De bruine kleur is ijzeroxide, of gewoon "roest"

Vulkanische hitte

Onze gids nam ons mee naar de krater die in 2002/2003 is uitgebarsten. Voor mensen is dat een tijdje geleden, maar op een geologische schaal is dat nog steeds heel recent. De krater is nog steeds heet.

Onze gids, Peppe, ontdekt wat donkere plekken op de krater. Stoom ontsnapt eruit - je kunt de hitte letterlijk voelen!

Het uitzicht is spectaculair.

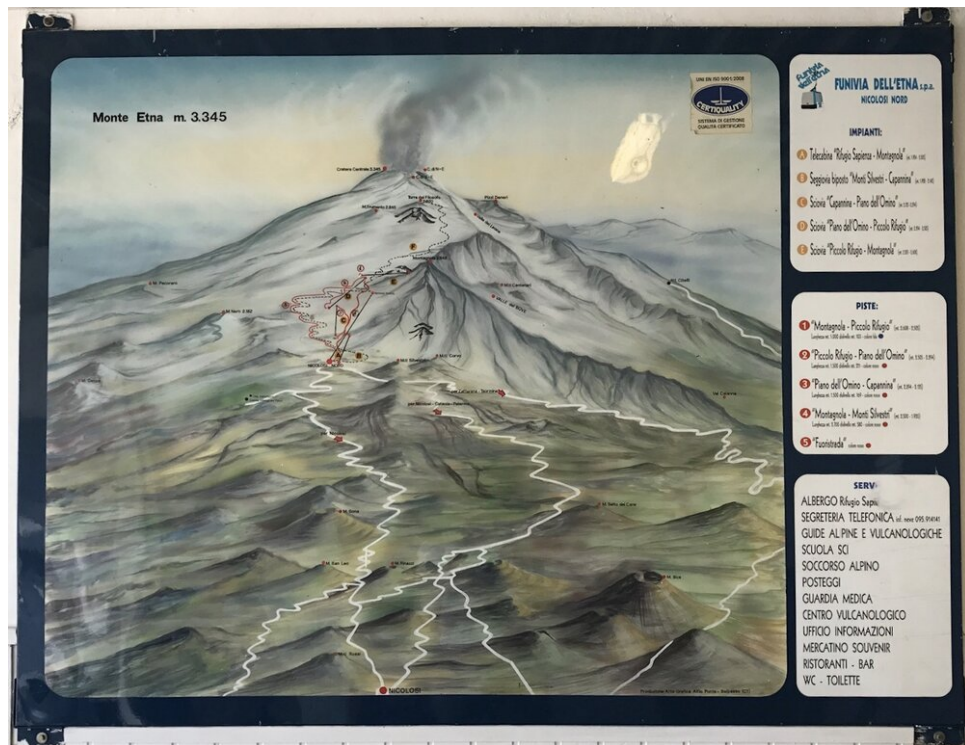
Je kunt zelfs rook zien komen van binnenuit de rotsen. Het is nogal wat als je ernaast staat. Je kunt de hitte met je blote handen voelen als je wat stof en stenen opzij schuift.

Niet je typische bussen. Deze 4x4-voertuigen dienen ook als noodvluchtwagens in geval van een uitbarsting.

De top van de Etna

Een overzicht van de kraters - merk op hoe het up-to-date wordt gehouden :-)

Etna

Op een vulkaan staan is iets wat je moet doen als je ooit de kans krijgt. Ik raad het ten eerste aan!